

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut ataani pineqartoq matumuuna Naalackersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allangorneranut inatsisit aalajangersimasut Kalaallit Nunaannut atuutilernissaat pillugit kunngip peqqussutaatigut atuutilersinneqarnissaa Namminersorlutik Oqartussat akuersaarsinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaat

(Nunanut Allanut Nukissiuteqarnermullu Naalackersuisoq)

1. Peqqussutip imarisai

Peqqussummut missingiummi illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsimmi (illersornissaqarfiup sulisuinut tunngatillugu inatsit) allannguutit marluk ataatsimoortinneqarput peqqussummullu ataatsimoortillugit Kalaallit Nunaannut atuutilersinnissaat kissaatigineqarpoq.

Illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsit nr. 1539, 18. december 2018-imeersoq

Siullermik peqqussummut missingersuutitigut illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsit nr. 1539, 18. december 2018-imeersoq Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarpoq. Inatsimmut allannguutit illersornissaqarfimmi sulisunut aallartinneqarsimasunut tapiissutinut soraarnerussutisiatut ittunut aammalu anniarnermut qasilisoornermullu ajunngitsorsiassanut tunngassuteqarput.

Illersornissaqarfimmi sulisut ulloq 14. august 1996 sioqqullugu aallartitaasimasut aammalu illersornissaqarfimmi sulisut ullormi tassani kingusinnerusumiluunniit aallartitaasimasut akornanni aningaasaqarnikkut taarsiiffigitinnermut tunngatillugu inatsimmut allannguutitigut naligiissarneqarput.

Illersornissaqarfimmi sulisoq nunanut allanut aallartinneqarnerata nalaani aallartinneqarnerataluunniit kingunerisaanik innarlarsimappat toqukkulluunniit qimagussimappat illersornissaqarfimmi sulisunut imaluunniit taakkua qimataannut aningaasatigut assigiinngitsunik taarsiiffigineqartarnerat illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsisitigut siornatigut periarfissaasimavoq. Taakkua saniatigut Illersornissaqarfiup taarsiisussaataaanginnerani anniarnermut qasilisoornermullu ajunngitsorsiassanik tunniussisarneq aamma periarfissaasimavoq.

Aaqqissuussinerit taakkua taaneqartut illersornissaqarfimmi sulisunut, ullormi 14. august 1996-imi kingusinnerusumiluunniit aallartinneqarnerminni imaluunniit aallartinneqarnerisa kingunerisaannik innarlarsimasunut tunngassuteqarput. Aaqqissuussinerit suli atuutilinngitsut Illersornissaqarfik illersornissaqarfimmi sulisunik Cypernimut Balkanimullu aallartitaqarsimavoq taamaattumillu illersornissaqarfimmi sulisut, ulloq 14. august 1996 sioqqullugu innarlarsimasut akornanni maannamiit naligiissaarisooqarnissaa 2018-2023-mi illersornissaq pillugu isumaqatigiissummi isumaqatigiissutigineqarpoq. Taamaalilluni ullormit 1. januar 2018-imi tapiissutinik tunniussinissaq anguniarlugu illersornissaq pillugu isumaqatigiissummi tamanna inatsisitigut atuutilersinneqarpoq.

Naalagaaffeqatigiinnermi inatsisit sorliit pineqartunut atuuttuunersut apeqqutaatinnagit illersornissaqarfimmi sulisut assigiissumik atugassaqaarnissaasa qulakkeernissaat Illersornissamut Ministereqarfimmut pingaaruteqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttup iluarsaannissaa kissaatigineqartoq nalilerneqarpoq.

Illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsit nr. 328, 30. marts 2019-imeersoq

Aappaattut, peqqussummut missingersuutitigut illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsit nr. 328, 30. marts 2019-imeersoq Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarpoq. Inatsimmut allannguutit illersornissap tamakkiisup siuarsarnissaanut sakkutooqatigiinnik upalungaarsimasussanik pilersitsinermut tunngassuteqarput

Sorsuttoqassagalarpat ajornartoortoqassagalarpalluunniit illersornissaqarfiup upalungaarsimanerulernissaa inatsimmi siunertaavoq.

Tamanna sakkutooqatigiinnik upalungaarsimasussanik, suliarortinneqaarnissamut ilinniartinneqarsimasunik siuarsaanikkut pissaaq. Pineqartut sakkutooqatigiinnut upalungaarsimasussanut ilaasussatut toqqarneqartut qaammatini arfineq-pingasuni sakkutuutut ilinniakkamik naammassisaqassapput angerlartinneqareernerisalu kingorna ukiut tallimat iluanni sakkutooqatigiinni upalungaarsimasuni kiffartuussinissaannut aggersarneqarsinnaapput, nalinginnaasumilli piffissaq kiffartuussiffiusoq qaammatinik 24-nik sinnerneqarneq ajorpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisitigut ilaatigut sakkutuujusussaataitaasut qaammatini arfineq-pingasuni sivilissusilimmi sakkutuutut ilinniarsimasut, angerlartinneqareernerisa kingorna ukiut tallimat iluanni illersornissami tamakkiisumi kiffartuussinissaannut aggersarneqarsinnaanerisigut illersornissaq tamakkiisoq pitsanngorsarneqassaaq. Illersornissami tamakkiisumi kiffartuussineq annerpaamik qaammatinik arfinilinnik sivilissuseqassasoq piumasaqaatigineqarpoq.

Kiisalu inatsisip kingunerisaannik, sakkutuujusimasut, tassunga ilanngullugit sakkutuut soraarsinneqarsimasut soraarnerussutisiaqalersimasulluunniit Illersornissamut Ministereqarfimmi ataatsimut katillugit minnerpaamik ukiumi ataatsimi sulisimasut sorsuttoqarnerani pissutsiniluunniit immikkut illuinnartuni aammalu ajunaarnersuaqarnerani katillugit qaammatini 36-ni, pisariaqartitsinerit aalajangersimasut apeqqutaallutik ataannartumik piffissanulluunniit arlalinnut agguarlugit kiffartuussinissaannut pisussaaffilerneqarput. Utoqqalinersiaqalernissamut ukiut qaqugukkulluunniit atuuttut pineqartumit anguneqaraangata pisussaaffiup qaangiuttarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

2018-2023-mi illersornissaq pillugu isumaqatigiissutip ilaa, illersornissap tamakkiisup pitsanngorsarneqarnissaanik Illersornissallu sorsuttoqaratarsinnaanissaanut ajornartoortoqaratarsinnaanerannullu upalungaarsimanerulernissaanut tunngasoq inatsisitigut atuutilersinneqarpoq.

Danskit inatsisitigut allannguinerinut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni pissutsit allannguiffigineqanngillat.

2. Inatsisit atuuttut

Kunngip peqqussutaanut siunnersuut illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsimmut allannguutitut marlunnut tunngavoq inatsisillu allanngorteqqinngikkaluarlugit atuutilersinneqarsinnaavoq. Illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsimmi allannguutit marluk tassaapput, inatsit nr. 1539, 18. december 2018-imeersoq aamma inatsit nr. 328, 30. marts 2019-imeersoq, tamarmik peqqussutitigut piginnaatitsissummik imallit. Allannguutit marluk illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaannut atuuttumi aalajangersakkanut marlunnut tunngassuteqarput, taakkulu danskit inatsisaatigut allanngortinneqanngillat.

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai

Soqanngilaq

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunissai

Siunissami sorsuttoqartillugu, immikkut illuinnartumik pisoqartillugu imaluunniit ajunaarnersuaqartillugu inuussutissarsiortutik sulisunik – tassa sakkutuujujussaataasunik angerlartinneqarsimasunik aammalu sakkutooqarfinni sulisunik – kiffartuussiartortitsinissamik pisariaqartitsisoqalerpat peqqussut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kinguneqarsinnaavoq. Aningaasaqarnikkut kingunissat taama ittut qanoq annertussuseqarumaarnersut nalilersorneqarsinnaanngillat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut kingunissai

Soqanngilaq

6. Innuttaasunut kingunissai

Soqanngilaq

7. Kingunissat allat annertuut

Soqanngilaq

8. Oqartussanut kattuffinnullu il il tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 17. januar 2020-miit 26. februar 2020 ilanngullugu tusarniaaffigineqartunut tullinnguuttunut toqqaannartumik nassiunneqarpoq: Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiortnermut, Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik,

Isumaginninnermut Inatsisinullu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, Rigsombudsmandi, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Institutti, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit, Kalaallit Nunaanni ICC, Sulisitsisut, Transparency Greenland, KNAPK, SIK, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunian, Avannaata Kommunian, Kommune Qeqertalik.

Uku tusarniummut akissuteqaatinik nassiussippot: Inuusutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinullu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Institutti, KNAPK, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq. Tusarniaanermi akissuteqaatit allannguissamut peqquteqarsimanngillat imarisaanut oqaaseqaateqartoqarsimanngimmat.

9. Inassuteqaat

Illersornissaqarfiup sulisui pillugit inatsisip allanngorneranut inatsisit aalajangersimasut Kalaallit Nunaannut atuutilernissai pillugit Inatsisartut akuersissasut Naalakkersuisunit inassutigineqarpoq.

Ilanngussat

- Illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsimmi allannguutit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaat pillugit kunngip peqqussutaatut missingiutip eqikkarnera
- Illersornissaqarfimmi sulisut pillugit inatsimmi allannguutit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaat pillugit kunngip peqqussutaa